

PERFECT GEÏNTEGREERD...

DOOR GUIDO BOSTEELS

Het was in het jaar 1961 dat iemand uit mijn omgeving (sinds geruime tijd overleden en van wie ik deze informatie gedeeld heb) voor het eerst had horen spreken over zijn toenmalige streekgenoot waarover we het hier hebben. Dit verhaal betreft een blijkbaar vrij jonge man, een goeie dertig jaar wellicht, waarschijnlijk van Belgische oorsprong: zijn familienaam had trouwens een eerder Vlaamse klank. Hij had zich in de brousse gevestigd, in een dorpje op 60-70 km van Yahuma, op de weg naar Opala. Daar had hij zijn hut gebouwd, die goed onderhouden was, met een nette omheining. Zijn *lupango* werd elke dag geveegd en er stonden enkele koffie- en bananenstruiken. Voorts deed hij niet aan landbouw en dreef hij ook geen handel, hij was daar alleen maar en leefde midden de dorpingen, door de *Ngandu*-stam aanvaard als een van de hunnen, zonder complexen, en hij voelde zich blijkbaar gelukkig in dit eenvoudige leven, in volle natuur.

's Ochtens, bij het krieken van de dag kwam hij uit zijn hut, blootsvoets en met een paan om zich heen geslagen. Zoals de andere mannen van het dorp ging hij tot aan de rivier om zijn toilet te maken. Daarna slenterde hij rustig door het bos, ging enkele strikken lichten, verschalkte een paar vissen en keerde naar zijn hutje terug met een kalebas vol verse palmwijn. Hij vond er zijn gezellin terug, misschien waren het er wel meer dan een, die op het gemeenschappelijk perceel een paar maniokknollen of enkele bananen hadden geoogst. Misschien hadden ze ook een verdwaalde schildpad of een slang op de kop kunnen tikken, die dan hun weg vonden naar de ketel waarin de dagelijkse kost gekookt werd. Soms trok

hij er ook op uit met zijn boog en pijlenkoker om een of ander klein wild buit te maken.

Een tevreden man, zonder geschiedenis, die zijn eigen beschaving de rug had toegekeerd, vrij van zorgen over verkeershinder, knorrige chefs, onbetaalde facturen of zware belastingen... De paters en de zusters van de nabije missieposten die de streek door en door kenden en ze vaak doorkruisten, spraken nooit over hem en maakten er ook nooit allusie op: zij aanzagen hem blijkbaar als een schaap dat de kudde verlaten had.

Hij leefde als een eenvoudige dorpling, een gewoon lid van die kleine gemeenschap waarin hij helemaal geïntegreerd was. Hij sprak hun taal, plooide zich naar hun regels en gebruiken en vertrouwde zijn kleine kwaaltjes toe aan de plaatselijke *muganga*... s'Avonds ging hij bij de mannen van de clan zitten en praatte met hen en wisselde mee de plaatselijke nieuwtjes uit.

Hij was van nergens gekomen, daarheen is hij weergekeerd.

Het drama was inderdaad niet veraf: op een dag in augustus 1964 viel een gewapende bende de streek binnen. De krijgers beriepen zich op Pierre Mulele en beweerden dat zij een nieuwe orde kwamen vestigen. Ze zaaiden terreur in het vreedzame dorp, ze namen de onschuldige man gevangen en mishandelden hem. Na een lijdensweg van meerdere dagen werd hij samen met enkele notabelen terechtgesteld voor het gebouw van het gewest Yahuma, in het bijzijn van de verbijsterde plaatselijke bevolking. Wat kon hem dan wel ten laste worden gelegd? Hij oefende geen gezag uit, was geen militair, geen politieman, geen rijke

handelaar. Niet van dat alles tenzij dat zijn huidskleur blank was. Naar het schijnt had hij nog het woord gevraagd vooreer door zijn beulen te worden vermoord. Dat werd hem geweigerd. De mulelisten hadden wel begrepen dat indien hij had gesproken in het *Ngandu*, het plaatselijk dialect, hij bij de bevolking een reactie had kunnen verwekken waarover zij geen meester gebleven zouden zijn.

Hoe kan een jonge man het in zijn hoofd halen om zo zijn familie, zijn origines, zijn gewone levenssfeer achter zich te laten? Maar hij had verkozen naar Afrika te komen, hij is er gelukkig geweest, hij is er gebleven.

Blijft er een herinnering aan hem over? Blijkbaar geen enkele, tenzij – wie weet? – vanwege een paar mulatten die, moesten zij ooit gevonden worden, ons toch maar weinig zouden kunnen vertellen... Nog een van die mysteries van de Afrikaanse bodem... ■

